

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

No. 9

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is een nieuwe regeling te treffen nopens de organisatie en het beheer alsmede de taak van de gemeente- en rijkspolitie en nadere regelen te geven nopens de bevoegdheden van deze politie en het gezag waaraan zij ondergeschikt is, alsmede nopens de aan deze politie te verlenen bijstand;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

**Artikel I**

Vastgesteld worden de volgende bepalingen aan te halen als „Politiewet”:

**HOOFDSTUK I**

**Organisatie en beheer van de politie**

**§ 1. Algemene bepaling**

**Artikel 1**

Deze wet verstaat onder politie de gemeentepolitie en de rijkspolitie.

**Artikel 2**

1. In de gemeenten met meer dan 25 000 zielen en in de gemeenten, voorkomende op de bij deze wet behorende lijst A, is gemeentepolitie.

2. In de gemeenten met minder dan 10 000 zielen en in de gemeenten, voorkomende op de bij deze wet behorende lijst B, is rijkspolitie.

3. Gemeenten, wier zielental na de inwerkingtreding van deze wet daalt beneden 25 000 of stijgt boven 10 000, behouden gemeentepolitie onderscheidenlijk rijkspolitie.

4. Wanneer in een gemeente met gemeentepolitie het zielental daalt beneden 10 000 of in een gemeente met rijkspolitie het zielental stijgt boven 25 000, stellen Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken het tijdstip vast van de overgang van gemeentepolitie naar rijkspolitie, onderscheidenlijk van rijkspolitie naar gemeentepolitie. Dit tijdstip moet vallen binnen een jaar na zodanige daling of stijging van het zielental.

**§ 2. De gemeentepolitie**

**Artikel 3**

De algemene leiding, de organisatie en het beheer van de gemeentepolitie berusten bij de burgemeester.

**Artikel 4**

1. Van de gemeentepolitie worden benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen:

a. de hoofdcommissarissen en commissarissen door Ons op

gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, de burgemeester gehoord;

b. de overige ambtenaren van gemeentepolitie, onder wie begrepen zij, die zijn aangesteld om uitsluitend administratief of technisch werkzaam te zijn, door de burgemeester.

2. Bij de gemeentepolitie kunnen door de burgemeester vrijwilligers voor de reserve-gemeentepolitie worden aangenomen overeenkomstig door Ons op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie te stellen regelen.

3. In gemeenten waar geen commissaris van gemeentepolitie is behoeft de benoeming of de aanwijzing van de korpschef de goedkeuring van Onze Minister van Binnenlandse Zaken, die deze goedkeuring niet verleent, dan na verkregen instemming van Onze Minister van Justitie.

#### Artikel 5

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt de sterkte en de rangindeling van de gemeentepolitie, de burgemeester gehoord. Voor zover betreft de onderdelen meer in het bijzonder belast met recherche-werkzaamheden en het toezicht op vreemdelingen, geschiedt dit in overeenstemming met Onze Minister van Justitie.

2. Plaatsing van ambtenaren bij onderdelen, meer in het bijzonder belast met recherche-werkzaamheden en het toezicht op vreemdelingen, geschiedt niet dan na overleg met de procureur-generaal, fungerend directeur van politie. Indien de taakvervulling van een ambtenaar van een zodanig onderdeel dit naar het oordeel van de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, vordert, doet de burgemeester die ambtenaar vervangen.

3. Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken kunnen gezamenlijk, de betrokken burgemeesters gehoord, ten aanzien van de gemeentepolitie regelen geven omtrent de inrichting en de uitrusting van de onderdelen, meer in het bijzonder belast met recherche-werkzaamheden, alsmede omtrent de aanschaf, het gebruik en het onderhoud van middelen ten dienste van de verreberichtgeving.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt voor zoveel nodig de sterkte en de rangindeling van de reserve-gemeentepolitie, de burgemeester gehoord.

#### Artikel 6

1. Wij geven op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bij algemene maatregel van bestuur voor de gemeentepolitie regelen ten aanzien van:

- a. de rechtspositie, de beëdiging, de rangen en de bezoldiging;
- b. de tucht;
- c. de eisen van benoembaarheid;
- d. de vereisten, waaraan voor de bevordering tot bepaalde, daarbij aangewezen rangen moet worden voldaan.

2. Ten aanzien van de in het voorgaande lid bedoelde onderwerpen geven Wij voor zoveel nodig eveneens op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie bij algemene maatregel van bestuur regelen voor de reserve-gemeentepolitie.

3. Voor de ambtenaren van gemeentepolitie, die binnen het raam van de sterkte en de rangindeling zijn aangesteld om uitsluitend administratief of technisch werkzaam te zijn, worden de rechtspositie en de bezoldiging geregeld door de burgemeester. Deze regelt voor zoveel nodig ook de overige in het eerste lid genoemde onderwerpen.

#### Artikel 7

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan voor de gemeentepolitie en voor zoveel nodig voor de reserve-gemeentepolitie regelen geven ten aanzien van:

- a. de werving;
- b. de opleiding en het onderricht;
- c. de kleding, de bewapening en de overige uitrusting;
- d. de keuring en de controle op lichamelijke en geestelijke geschiktheid.

2. Hij pleegt omtrent de in het voorgaande lid bedoelde regelen overleg met Onze Minister van Justitie.

3. Voor de ambtenaren van gemeentepolitie, die binnen het raam van de bepaalde indeling en sterkte zijn aangesteld om uitsluitend administratief of technisch werkzaam te zijn, worden de in het eerste lid bedoelde onderwerpen voor zoveel nodig geregeld door de burgemeester.

#### Artikel 8

1. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan met instemming van de betrokken burgemeesters, door de burgemeester benoemde ambtenaren van gemeentepolitie met behoud van hun rang en anciënniteit, ook zonder hun eigen verzoek, verplaatsen naar een ander gemeentelijk politiekorps.

2. Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie kunnen met instemming van de burgemeester, bij gezamenlijk besluit, door de burgemeester benoemde ambtenaren van gemeentepolitie onder toekenning van een overeenkomstige rang en met behoud van hun anciënniteit, ook zonder hun eigen verzoek, verplaatsen naar het Korps Rijkspolitie.

3. Een verplaatsing als bedoeld in de voorgaande leden geschiedt alleen in die gevallen, waarin deze in het belang van de dienst noodzakelijk is.

4. De betrokken ambtenaar wordt door de verplaatsing ambtenaar bij het nieuwe korps.

#### Artikel 9

De kosten van de gemeenten ter zake van de gemeentepolitie zijn verplichte uitgaven in de zin van artikel 240, onder x, van de gemeentewet.

### § 3. De rijkspolitie

#### Artikel 10

1. De rijkspolitie bestaat uit:

- a. het Korps Rijkspolitie;
- b. de bijzondere ambtenaren van rijkspolitie.

2. Bij het Korps Rijkspolitie kunnen onbezoldigde ambtenaren worden benoemd. Voorts kunnen, overeenkomstig door Ons op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken te stellen regelen, bij het Korps Rijkspolitie vrijwilligers voor de reserve-Rijkspolitie worden aangenomen.

#### Artikel 11

De algemene leiding, de organisatie en het beheer van het Korps Rijkspolitie berusten bij Onze Minister van Justitie, die zich daarbij bedient van de algemeen inspecteur van het Korps Rijkspolitie.

#### Artikel 12

De algemeen inspecteur wordt door Ons benoemd, geschorst en ontslagen op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken.

#### Artikel 13

In elke gemeente, waar rijkspolitie is, is, onder leiding van een groepscommandant, een groep van het Korps Rijkspolitie belast met de politiedienst, tenzij de voor de gemeente vastgestelde organieke sterkte daartoe te gering is. In dit geval kan Onze Minister van Justitie na overleg met Onze commissaris in de provincie, bepalen dat een groep meer gemeenten omvat. Alsdan wordt in de gemeente of gemeenten, waar niet de standplaats van de groepscommandant is, een post gevestigd onder leiding van een postcommandant.

#### Artikel 14

Naast de groepen of posten, bedoeld in artikel 13, behoren tot het Korps Rijkspolitie andere onderdelen, welke niet gemeentegewijze zijn ingedeeld.

#### Artikel 15

De indeling als bedoeld in de artikelen 13 en 14 geschiedt door Onze Minister van Justitie.

### Artikel 16

1. Onze Minister van Justitie verenigt de groepen, bedoeld in artikel 13, met de daarvoor in aanmerking komende onderdelen, bedoeld in artikel 14, in districten.
2. Onze Minister van Justitie bepaalt de grenzen van het district, Onze commissaris in de provincie en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, gehoord, op zodanige wijze, dat een district niet gelegen is in meer dan een provincie en zo mogelijk ook niet in meer dan een arrondissement.

### Artikel 17

Het district staat onder leiding van een districtscommandant.

### Artikel 18

1. Onze Minister van Justitie bepaalt de totale sterkte, de sterkte van de onderdelen en de rangindeling van het Korps Rijkspolitie en voor zoveel nodig van de reserve-Rijkspolitie.
2. Voor wat betreft de gezamenlijke sterkte van de groepen, als bedoeld in artikel 13, en van de reserve-Rijkspolitie, van de verkeersgroepen en van de Rijkspolitie te water geschiedt dit in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken, die ten aanzien van de sterkte van de eerstbedoelde groepen de betrokken burgemeesters hoort.

### Artikel 19

1. Onze Commissaris in de provincie, de betrokken burgemeesters gehoord, en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, stellen voor de groep, als bedoeld in artikel 13, met inachtneming van de ter zake door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken gezamenlijk vastgestelde regelen, een minimumsterkte vast, welke steeds in het bewakingsgebied van de groep aanwezig moet zijn.
2. Onttrekking van personeel aan de groep, waardoor de sterkte daalt beneden deze minimumsterkte, kan slechts geschieden met instemming van Onze commissaris in de provincie.

### Artikel 20

Van het Korps Rijkspolitie worden benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen:

- a. de officieren, door Ons, op voordracht van Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
- b. de overige ambtenaren door Onze Minister van Justitie.

### Artikel 21

1. Het aanwijzen van een officier als districtscommandant geschiedt door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken gezamenlijk.
2. De indeling en plaatsing van de overige officieren geschiedt door Onze Minister van Justitie.
3. De indeling en plaatsing van de overige ambtenaren geschiedt door de algemeen inspecteur.
4. De aanwijzing van een groepscommandant of een post-commandant, als bedoeld in artikel 13, geschiedt door de algemeen inspecteur, na verkregen instemming van de betrokken burgemeesters en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie.
5. Bij gebreke van overeenstemming, als bedoeld in het vierde lid, beslissen Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken gezamenlijk.
6. De indeling en plaatsing van een ambtenaar in een groep of een post, als bedoeld in artikel 13, geschiedt door de algemeen inspecteur, na overleg met de burgemeester.
7. Bevordering en bestraffing van ambtenaren behorende tot een groep of een post, als bedoeld in artikel 13, geschieden na overleg met de burgemeester.

### Artikel 22

1. Wij geven op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken bij algemene

maatregel van bestuur voor het Korps Rijkspolitie regelen ten aanzien van:

- a. de rechtspositie, de beëdiging, de rangen en de bezoldiging;
  - b. de tucht;
  - c. de eisen van benoembaarheid;
  - d. de vereisten, waaraan voor de bevordering tot bepaalde, daarbij aangewezen rangen moet worden voldaan.
2. Ten aanzien van de in het voorgaande lid bedoelde onderwerpen geven Wij voor zoveel nodig eveneens op gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken bij algemene maatregel van bestuur regelen voor de onbezoldigde ambtenaren van het Korps Rijkspolitie en voor de reserve-Rijkspolitie.

### Artikel 23

1. Onze Minister van Justitie kan voor het Korps Rijkspolitie en voor zoveel nodig voor de reserve-Rijkspolitie regelen geven ten aanzien van:
  - a. de werving;
  - b. de opleiding en het onderricht;
  - c. de kleding, de bewapening en de overige uitrusting;
  - d. de keuring en de controle op lichamelijke en geestelijke geschiktheid.
2. Hij pleegt omtrent de in het voorgaande lid bedoelde regelen overleg met Onze Minister van Binnenlandse Zaken.
3. Het bepaalde in het tweede lid geldt niet ten aanzien van regelen, welke alleen toepassing vinden op ambtenaren, die zijn aangesteld om uitsluitend administratief of technisch werkzaam te zijn.

### Artikel 24

1. Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken kunnen, bij gezamenlijk besluit, ambtenaren van het Korps Rijkspolitie, wier benoeming door Onze Minister van Justitie geschiedt, onder toekenning van een overeenkomstige rang en met behoud van hun anciënniteit, ook zonder hun verzoek, met instemming van de burgemeester, verplaatsen naar een gemeentelijk politiekorps.
2. Een verplaatsing, als bedoeld in het voorgaande lid, geschiedt alleen in die gevallen, waarin deze in het belang van de dienst noodzakelijk is.
3. De betrokken ambtenaar wordt door de verplaatsing ambtenaar bij het gemeentelijk politiekorps.

### Artikel 25

1. De commissarissen van rijkspolitie, de waterschouten en de inspecteurs-rijksrechercheurs worden door Ons, op voordracht van Onze Minister van Justitie, benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen.
2. De overige bijzondere ambtenaren van rijkspolitie worden benoemd, bevorderd, geschorst en ontslagen door Onze Minister van Justitie.

### Artikel 26

1. Wij geven op voordracht van Onze Minister van Justitie bij algemene maatregel van bestuur voor de bijzondere ambtenaren van rijkspolitie regelen ten aanzien van:
  - a. de rechtspositie, de beëdiging, de rangen en de bezoldiging;
  - b. de tucht;
  - c. de eisen van benoembaarheid;
  - d. de vereisten, waaraan voor de bevordering tot bepaalde, daarbij aangewezen rangen moet worden voldaan.
2. De uitvoering van de in het voorgaande lid bedoelde regelen geschiedt door Onze Minister van Justitie.

### Artikel 27

- Onze Minister van Justitie kan voor de bijzondere ambtenaren van rijkspolitie regelen geven ten aanzien van:
- a. de opleiding en het onderricht;
  - b. de kleding, de bewapening en de overige uitrusting;
  - c. de keuring en de controle op lichamelijke en geestelijke geschiktheid.

## HOOFDSTUK II

## Taak en bevoegdheden van de politie

## Artikel 28

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregelen te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven.

## Artikel 29

Alle ambtenaren, belast met een politietaak, verlenen elkan- der wederkerig de nodige hulp en betrachten bij voortduring een eendrachtige samenwerking.

## Artikel 30

Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken kunnen, de betrokken burgemeesters gehoord, gezamenlijk regelen geven omtrent de samenwerking tussen rijkspolitie en gemeentepolitie alsmede tussen gemeentelijke politie-korpsen.

## Artikel 31

1. Met het overbrengen van gevangenen en aangehouden- en, met het betekenen van gerechtelijke stukken en met de dienst bij de gerechten zijn als regel ambtenaren van het Korps Rijks- politie belast.

2. Volgens regelen te geven door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken gezamenlijk kunnen ook ambte- naren van gemeentepolitie, na verkregen instemming van de burgemeester, regelmatig met de in het voorgaande lid be- doelde werkzaamheden worden belast.

## Artikel 32

De politie oefent haar bevoegdheden uit met inachtneming van het bepaalde in de volgende artikelen.

## Artikel 33

1. In gemeenten, waar gemeentepolitie is, onthoudt de rijkspolitie zich van de vervulling van haar taak.

2. Het bepaalde in het vorige lid geldt niet met betrekking tot:

- a. gevallen van noodzaak;
- b. werkzaamheden, tot het verrichten waarvan door of van- wege de burgemeester goedkeuring is verleend;
- c. werkzaamheden als bedoeld in artikel 31, eerste lid;
- d. het verlenen van bijstand overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk IV;
- e. de voldoening aan door het openbaar ministerie verstrekte opdrachten ter uitvoering van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering;
- f. de voldoening aan door of vanwege Onze Minister van Justitie verstrekte opdrachten ter uitvoering van wettelijke voorschriften met de uitvoering waarvan Onze Minister is be- last;
- g. werkzaamheden met betrekking tot het verkeer op de daartoe door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, na overleg met de betrokken burgemeesters, gezamen- lijk aangewezen wegen, vaarwateren en luchtvaartterreinen.

## Artikel 34

1. De ambtenaar van gemeentepolitie is in het algemeen slechts bevoegd tot de vervulling van zijn taak binnen het ge- bied van de gemeente, waarvoor hij is aangesteld.

2. Daarenboven is hij buiten het gebied van die gemeente tot de uitoefening van de politietaak bevoegd met betrekking tot:

- a. gevallen van noodzaak;
- b. werkzaamheden, tot het verrichten waarvan door of van- wege de burgemeester van een aangrenzende gemeente met gemeentepolitie goedkeuring is verleend;
- c. werkzaamheden, als bedoeld in artikel 31, tweede lid;
- d. het verlenen van bijstand overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk IV;

e. de voldoening aan voor bepaalde gevallen door het open- baar ministerie verstrekte opdrachten ter uitvoering van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering;

f. werkzaamheden met betrekking tot het verkeer op de daartoe door Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, na overleg met de betrokken burgemeesters, gezamen- lijk aangewezen wegen, vaarwateren en luchtvaartterreinen.

## HOOFDSTUK III

## Aanvullende bepalingen nopens het gezag waaraan de politie bij de vervulling van haar taak ondergeschikt is

## Artikel 35

Voor de handhaving van de openbare orde staat de in de gemeente dienstdoende politie onder de bevelen van de burge- meester.

## Artikel 36

Voor zover niet bij of krachtens de wet anders is bepaald, staat de rijkspolitie onder de bevelen van Onze Minister van Justitie.

## Artikel 37

De burgemeester stelt de instructie voor de gemeentepolitie vast. Hij pleegt ter zake overleg met de procureur-generaal, fungerend directeur van politie.

## Artikel 38

Onze Minister van Binnenlandse Zaken stelt in overeen- stemming met Onze Minister van Justitie de instructie vast be- treffende het optreden van gemeentepolitie, wanneer zij inge- volge de bepalingen van Hoofdstuk IV bijstand verleent.

## Artikel 39

1. De instructie voor de algemeen inspecteur van het Korps Rijkspolitie wordt vastgesteld door Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

2. Onze Minister van Justitie stelt de instructie vast voor het Korps Rijkspolitie; de bepalingen daarvan, die meer in het bijzonder betrekking hebben op de handhaving van de openbare orde worden vastgesteld in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

## Artikel 40

1. De burgemeester stelt, wanneer hem blijkt dat de politie haar taak niet op de juiste wijze vervult, Onze commissaris in de provincie daarvan in kennis.

2. Hij verstrekt aan Onze commissaris in de provincie en aan de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, met betrekking tot de politie en de vervulling van haar taak, de ge- wenste inlichtingen en doet hun ook ongevraagd mededeling van hetgeen ter zake van belang kan zijn.

3. Hij zorgt, dat de gemeentepolitie ten aanzien van haar taak met betrekking tot de opsporing van strafbare feiten en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen zich gedraagt naar de aanwijzingen van het bevoegd gezag en haar medewer- king verleent tot werkzaamheden en onderzoeken ten dienste van de uitvoering van wettelijke voorschriften waarmede Onze Minister van Justitie of Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast.

## Artikel 41

1. In een gemeente waar geen gemeentepolitie is, draagt de groepscommandant of de postcommandant, als bedoeld in arti- kel 13, zorg, dat de opgemaakte processen-verbaal in zake straf- bare feiten in de gemeente gepleegd, terstond ter kennis van de burgemeester worden gebracht, voor zover deze daartoe de wens te kennen heeft gegeven. Hij stelt hem onverwijld op de hoogte van belangrijke strafbare feiten. Voorts draagt hij zorg, dat de burgemeester op de hoogte wordt gehouden van al het- geen in de gemeente met betrekking tot de politie en de ver- vulling van haar taak voorvalt en waarvan de burgemeester het

van belang acht kennis te dragen. Over de vervulling van de politietak pleegt hij bij voortduring met de burgemeester het nodige overleg. De dienstrooster van het in de gemeente dienstdoende personeel stelt hij vast in overeenstemming met de burgemeester, waarbij rekening wordt gehouden met de werkzaamheden ten dienste van de justitie en ter uitvoering van wettelijke voorschriften, met de uitvoering waarvan Onze Minister van Justitie is belast.

2. De burgemeester kan aan de in het voorgaande lid bedoelde commandant zodanige onderzoeken opdragen als hij ten dienste van de gemeente of van de hem bij wettelijke voorschriften opgedragen taak nodig acht en waarvoor de politie het meest aangewezen orgaan is.

#### Artikel 42

1. De districtscommandant draagt zorg, dat het personeel in een tot zijn district behorende gemeente waar geen gemeentepolitie is, voldoet aan de verplichtingen omschreven in het voorgaande artikel en aan de eisen, welke worden gesteld door het openbaar ministerie en de burgemeester ter zake van de vervulling van zijn taak.

2. De districtscommandant brengt desgevraagd of uit eigen beweging advies in politie-aangelegenheden uit aan de burgemeester, de officier van justitie, Onze commissaris in de provincie en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie.

### HOOFDSTUK IV

#### Het verlenen van bijstand

##### Artikel 43

1. Behoeft de politie in een gemeente bijstand voor de handhaving van de openbare orde, dan treft Onze commissaris in de provincie op verzoek van de burgemeester de nodige voorzieningen. Hij geeft daarbij zoveel mogelijk gevolg aan de wensen van de burgemeester betreffende de sterkte en de soort van het personeel, dat bijstand zal verlenen.

2. Onze commissaris in de provincie kan, voor zover betreft personeel van het Korps Rijkspolitie, een aanvraag tot het verlenen van bijstand richten tot de procureur-generaal, fungerend directeur van politie. De procureur-generaal, fungerend directeur van politie, bepaalt in overeenstemming met Onze commissaris in de provincie de sterkte en de soort van het personeel van het Korps Rijkspolitie dat bijstand zal verlenen en draagt de betrokken districtscommandanten op het benodigde personeel ter beschikking te stellen. Hij doet geen personeel van het Korps Rijkspolitie uit een andere tot zijn ambtsgebied behorende provincie ter beschikking stellen dan na overleg met Onze commissaris in die provincie. Acht de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, het niet mogelijk met het in zijn ambtsgebied beschikbare personeel van het Korps Rijkspolitie aan een aanvraag om bijstand te voldoen, dan geeft hij daarvan terstond kennis aan Onze Minister van Justitie. Deze verstrekt na overleg met Onze Minister van Binnenlandse Zaken onverwijld de nodige opdrachten aan een of meer andere procureurs-generaal, fungerende directeurs van politie, die, alvorens door de betrokken districtscommandanten personeel ter beschikking te doen stellen, Onze commissarissen in de betrokken provinciën inlichten. Artikel 19, lid 2, blijft van toepassing.

3. Onze commissaris in de provincie kan, voor zover betreft gemeentepolitie, eveneens een aanvraag tot het verlenen van bijstand richten tot de burgemeesters van andere gemeenten in de provincie. In dat geval pleegt Onze commissaris in de provincie vooraf overleg met de procureur-generaal, fungerend directeur van politie. De gevraagde bijstand wordt door de burgemeester uiterlijk op het bij de aanvraag bepaalde tijdstip verleend.

4. Een aanvraag tot het verlenen van bijstand van gemeentelijk politiepersoneel van buiten de provincie richt Onze commissaris in de provincie tot Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Deze verstrekt na overleg met Onze Minister van Justitie de nodige opdrachten aan Onze commissarissen in de daarvoor

in aanmerking komende provinciën. Alvorens personeel beschikbaar te stellen, lichten Onze commissarissen de betrokken procureurs-generaal, fungerende directeurs van politie, in.

##### Artikel 44

1. De burgemeester kan, indien het betreft bijstand van personeel van het Korps Rijkspolitie tot ten hoogste vijftien man, zijn aanvraag rechtstreeks richten tot de districtscommandant in wiens district zijn gemeente is gelegen.

2. De districtscommandant voldoet zo enigszins mogelijk aan de aanvraag. In dat geval doet de burgemeester Onze commissaris in de provincie daarvan mededeling.

3. Kan de districtscommandant niet of niet geheel aan de aanvraag voldoen, dan kan de burgemeester zijn aanvraag overeenkomstig artikel 43 richten tot Onze commissaris in de provincie.

##### Artikel 45

1. De burgemeester van een gemeente met gemeentepolitie kan, indien het betreft bijstand van gemeentelijk politiepersoneel tot ten hoogste vijftien man, zijn aanvraag rechtstreeks richten tot andere burgemeesters van gemeenten met gemeentepolitie in de provincie.

2. Indien aan de aanvraag wordt voldaan, doet de burgemeester die de bijstand aanvroeg Onze commissaris in de provincie daarvan mededeling.

3. In het andere geval kan de burgemeester zijn aanvraag overeenkomstig artikel 43 richten tot Onze commissaris in de provincie.

##### Artikel 46

1. In bijzondere gevallen richt Onze commissaris in de provincie een vordering tot bijstand van in zijn provincie gelegd personeel der Koninklijke marechaussee tot de betrokken divisiecommandant. De gevraagde bijstand wordt uiterlijk op het bij de aanvraag bepaalde tijdstip verleend.

2. Een aanvraag tot het verlenen van bijstand van buiten de provincie gelegd personeel der Koninklijke marechaussee richt Onze commissaris in de provincie tot Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Deze wendt zich ter zake tot Onze Minister van Oorlog, die de nodige voorzieningen treft.

3. In zeer spoedeisende gevallen kan de burgemeester een vordering tot het verlenen van bijstand rechtstreeks tot de betrokken divisiecommandant richten; hij stelt Onze commissaris in de provincie onverwijld daarvan in kennis.

##### Artikel 47

1. Is ook na toepassing van het bepaalde in het vorige artikel de bijstand ontoereikend, dan richt Onze commissaris in de provincie een aanvraag tot het verlenen van bijstand van ander krijgsvolk tot Onze Minister van Binnenlandse Zaken. Deze wendt zich ter zake tot Onze Minister van Oorlog, die de nodige voorzieningen treft.

2. In zeer spoedeisende gevallen kan de burgemeester een vordering tot het verlenen van bijstand rechtstreeks richten tot de betrokken territoriaal bevelhebber; hij stelt Onze commissaris in de provincie onverwijld daarvan in kennis.

##### Artikel 48

De bevelhebbers van de onderdelen van de Koninklijke marechaussee of van het andere krijgsvolk, welke op de voet van de voorgaande bepalingen voor het verlenen van bijstand zijn aangewezen, staan onder de bevelen van de burgemeester.

##### Artikel 49

1. Behoeft de politie in een gemeente bijstand voor de opsporing van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, dan bepaalt de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, in overeenstemming met Onze commissaris in de provincie de sterkte en de soort van het personeel van het Korps Rijkspolitie dat de bijstand zal verlenen. Hij stelt geen personeel van het Korps Rijkspolitie uit een andere tot zijn ambtsgebied behorende provincie beschikbaar dan na

overleg met Onze commissaris in die provincie. Acht de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, het niet mogelijk met het in zijn ambtsgebied beschikbare personeel van het Korps Rijkspolitie aan een aanvraag om bijstand te voldoen, dan geeft hij daarvan terstond kennis aan Onze Minister van Justitie. Deze verstrekt na overleg met Onze Minister van Binnenlandse Zaken onverwijld de nodige opdrachten aan een of meer andere procureurs-generaal, fungerende directeurs van politie, die, alvorens personeel beschikbaar te stellen, Onze commissarissen in de betrokken provinciën inlichten.

2. De procureur-generaal, fungerend directeur van politie, kan, voor zover betreft gemeentepolitie, eveneens een aanvraag om bijstand richten tot de burgemeesters van andere gemeenten in de provincie. In dat geval pleegt hij vooraf overleg met Onze commissaris in de provincie. De gevraagde bijstand wordt door de burgemeester uiterlijk op het bij de aanvraag bepaalde tijdstip verleend.

3. Een aanvraag tot het verlenen van bijstand van ambtenaren van gemeentepolitie van buiten zijn ambtsgebied richt de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, tot Onze Minister van Justitie. Deze verstrekt na overleg met Onze Minister van Binnenlandse Zaken de nodige opdrachten aan een of meer andere procureurs-generaal, fungerende directeurs van politie. Deze lichten, alvorens personeel beschikbaar te stellen Onze commissarissen in de betrokken provinciën in.

## HOOFDSTUK V

### Bijzondere taken van Onze commissaris in de provincie en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie

#### Artikel 50

1. Onze commissaris in de provincie ziet toe, dat de politie haar taak met betrekking tot de handhaving van de openbare orde naar behoren vervult.

2. Zijn ten aanzien van de handhaving van de openbare orde voor het gebied van meer dan een gemeente bijzondere voorzieningen nodig, dan treft hij, zoveel mogelijk door tussenkomst van de burgemeesters, de vereiste maatregelen. Hij kan alsdan de bevelvoering regelen.

3. Aanwijzingen aan Onze commissaris in de provincie met betrekking tot de handhaving van de openbare orde kunnen uitsluitend worden gegeven door Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

#### Artikel 51

De procureur-generaal, fungerend directeur van politie, ziet toe, dat de politie in zijn ambtsgebied haar taak ten dienste van de justitie en ter uitvoering van wettelijke voorschriften, met de uitvoering waarvan Onze Minister van Justitie is belast, naar behoren vervult.

#### Artikel 52

1. Onze commissaris in de provincie stelt, wanneer hem blijkt dat de politie haar taak niet op de juiste wijze vervult, Onze Minister van Binnenlandse Zaken daarvan in kennis.

2. De procureur-generaal, fungerend directeur van politie, stelt, wanneer hem blijkt, dat de politie haar taak niet op de juiste wijze vervult, Onze Minister van Justitie daarvan in kennis.

#### Artikel 53

1. Onze commissaris in de provincie en de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, plegen bij voortduring het nodige overleg met betrekking tot de politie en de vervulling van haar taak.

2. Zij verstrekken elkander hieromtrent de gewenste inlichtingen en doen elkander ook ongevraagd mededeling van hetgeen ter zake van belang kan zijn.

## Artikel II

1. Het Buitengewoon Politiebesluit (*Stb.* E 123), het besluit van 12 Mei 1945 (*Stb.* F 72), houdende uitbreiding van het aantal hulpofficieren van justitie, en het Politiebesluit 1945 (*Stb.* F 250) worden ingetrokken.

2. De voorschriften krachtens de artikelen 4, 5 en 20 van het Politiebesluit 1945 blijven van kracht, totdat zij worden ingetrokken.

## Artikel III

De gemeentewet wordt gewijzigd als volgt:

1. De artikelen 217, 218, 223, 224 en 225 vervallen.

2. Het eerste lid van artikel 219 wordt gelezen:

In geval van oproerige beweging, samenscholing of andere stoornis der openbare orde of van ernstige rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de burgemeester bevoegd alle bevelen, die hij ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gemeen gevaar nodig acht, te geven.

3. Het eerste lid van artikel 220 wordt gelezen:

In de gevallen bedoeld in artikel 219, eerste lid, kan de burgemeester ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gemeen gevaar algemene voorschriften uitvaardigen en afkondigen. Hij brengt deze voorschriften terstond ter kennis van Onze commissaris in de provincie en zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad.

## Artikel IV

In artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht wordt in plaats van „hechtenis van ten hoogste zes dagen of geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden.” gelezen:

hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

## Artikel V

Het Wetboek van Strafvordering wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 141 wordt gelezen:

Met de opsporing der strafbare feiten zijn belast:

1° de officieren van justitie;

2° de kantonrechters in zaken, welke niet aan hun kennisgeving zijn onderworpen;

3° de burgemeesters in gemeenten, waar geen commissaris van gemeentepolitie is;

4° de ambtenaren van het Korps Rijkspolitie en van de gemeentepolitie boven de door Onze Minister van Justitie te bepalen rang, met uitzondering van de ambtenaren, die zijn aangesteld om uitsluitend technisch of administratief werkzaam te zijn;

5° de commissarissen van rijkspolitie, de waterschouten en de andere bijzondere ambtenaren van rijkspolitie;

6° voor de door Onze Minister van Justitie te bepalen gevallen: de officieren en onderofficieren van de Koninklijke marechaussee en de door Onze Minister van Justitie aangewezen andere militairen van dat wapen.

B. In het tweede lid van artikel 143 wordt in plaats van „de nummers 3, 4 en 6” gelezen „de nummers 3—6”.

C. Het eerste lid van artikel 145 wordt gelezen:

De Minister van Justitie is bevoegd een persoon, tot wederopzegging toe, aan te stellen tot vervanger van een commissaris van gemeentepolitie bij diens verhindering of ontstentenis.

D. Aan het eerste lid van artikel 146 wordt een zinsnede toegevoegd, luidende:

„of waar zij in overeenstemming met de bepalingen der Politiewet buiten dat grondgebied hun taak vervullen.”

E. De artikelen 152—159 worden gelezen:

## Artikel 152

De ambtenaren bij de nummers 2—6 van artikel 141 vermeld en de personen bedoeld bij artikel 142, maken ten spoedigste proces-verbaal op van het door hen opgespoorde strafbare feit

of van hetgeen door hen tot opsporing is verricht of bevonden.

#### Artikel 153

Het proces-verbaal wordt door hen opgemaakt op hun ambts-eed of, voor zover zij die niet hebben afgelegd, door hen binnen tweemaal vier en twintig uren beëdigd voor een hulpofficier van justitie die daarvan een verklaring op het proces-verbaal stelt.

Het wordt door hen persoonlijk opgemaakt, gedagtekend en ondertekend; daarbij moeten tevens zoveel mogelijk uitdrukkelijk worden opgegeven de redenen van wetenschap.

#### Artikel 154

Ter plaatse waar en binnen de grenzen binnen welke zij bevoegd zijn tot opsporing zijn hulpofficieren van justitie:

- 1° de kantonrechters;
- 2° de burgemeesters in gemeenten, waar geen commissaris van gemeentepolitie is;
- 3° de officieren van het Korps Rijkspolitie en de groepscommandanten van dat korps;
- 4° de commissarissen van rijkspolitie, de waterschouten en de andere bijzondere ambtenaren van rijkspolitie;
- 5° de commissarissen en hoofdinspecteurs van gemeentepolitie en de korpschefs van gemeentepolitie in gemeenten, waar geen commissaris van gemeentepolitie is;
- 6° de officieren van de Koninklijke marechaussee en de door Onze Minister van Justitie in overleg met Onze Minister van Oorlog aangewezen onderofficieren van dat wapen;
- 7° de door Onze Minister van Justitie aangewezen andere ambtenaren van het Korps Rijkspolitie en van gemeentepolitie;
- 8° de door Onze Minister van Justitie aangewezen andere onderofficieren van de Koninklijke marechaussee.

#### Artikel 155

De hulpofficieren van justitie bij de nummers 1—6 van artikel 154 vermeld, doen de processen-verbaal, bij hen ingekomen of door hen opgemaakt, en de inbeslaggenomen voorwerpen onverwijld toekomen aan de officier van justitie. Betreft het echter een strafbaar feit waarvan het kantongerecht kennis neemt, dan geschiedt de toezending onverwijld aan de ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht.

#### Artikel 156

De hulpofficieren van justitie bij de nummers 7 en 8 van artikel 154 vermeld en de ambtenaren bedoeld bij artikel 141, die geen hulpofficier van justitie zijn, doen hun processen-verbaal, de aangiften of berichten ter zake van strafbare feiten, met de inbeslaggenomen voorwerpen, onverwijld toekomen aan de hulpofficier van justitie, bedoeld bij artikel 155, onder wiens rechtstreeks bevel of toezicht zij staan voor zover Onze Minister van Justitie niet anders bepaalt.

De officier van justitie of de ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht kan in bijzondere gevallen gelasten, dat een en ander hem, in afwijking van het voorafgaande lid, rechtstreeks zal worden toegezonden.

#### Artikel 157

Onverminderd het bepaalde in bijzondere wetten doen de personen bedoeld bij artikel 142 hun processen-verbaal, de aangiften of berichten ter zake van strafbare feiten, met de inbeslaggenomen voorwerpen, onverwijld toekomen aan de officier van justitie, onderscheidenlijk de ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, voor zover Onze Minister van Justitie niet anders bepaalt.

#### Artikel 158

Kan het optreden van de officier van justitie niet worden afgewacht, dan heeft ook ieder zijner hulpofficieren de bevoegdheden bij de artikelen 150 en 151 omschreven.

#### Artikel 159

Na overeenkomstig de voorgaande vier artikelen te hebben gehandeld, wachten de hulpofficieren van justitie en de overige opsporingsambtenaren de nadere bevelen van de officier van justitie af; gedooft het belang van het onderzoek zodanig afwachten niet, dan zetten zij het onderzoek inmiddels voort en winnen zij de narichten in, die de zaak tot meer klaarheid kunnen brengen. Van dit onderzoek en de ingewonnen narichten doen zij blijken bij proces-verbaal, waarmede zij handelen overeenkomstig de artikelen 155, 156 of 157.

F. In artikel 552 vervallen de woorden: „, alsmede alle ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie en de marechaussee”.

#### Artikel VI

Zij die op grond van artikel 224, vijfde lid, van de gemeentewet zijn aangesteld tot onbezoldigd gemeenteveldwachter blijven belast met de opsporing der strafbare feiten gedurende drie jaren na de inwerkingtreding van deze wet, voorzover zij niet eerder door Onze Minister van Justitie worden ontslagen.

#### Artikel VII

Deze wet treedt in werking op een door Ons nader te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

*De Minister van Justitie,*

*De Minister van Binnenlandse Zaken,*

**BIJLAGE van de regeling  
met betrekking tot de gemeente- en rijkspolitie  
(Politiewet)**

---

**Lijst A, als bedoeld in artikel 2, lid 1, der Politiewet**

Alphen aan de Rijn	Hoensbroek	Smallingerland
Baarn	Hoogeveen	Sneek
Barneveld	Hoogezand-Sappemeer	Tegelen
de Bilt	Hoorn	Terneuzen
Bloemendaal	Huizen	Tiel
Boxtel	Laren	Valkenswaard
Brunssum	Leerdam	Veenendaal
Culemborg	Maassluis	Vlagtwedde
Delfzijl	Meppel	Vught
Doetinchem	Middelburg	Waalwijk
Ermelo	Monster	Wageningen
Geldrop	Naaldwijk	Wassenaar
Goes	Naarden	Weststellingwerf
Gorinchem	Noordwijk	Winschoten
Hardenberg	Oldenzaal	Winterswijk
Harderwijk	Onstwedde	Woerden
Haren	Oosterhout	Wormerveer
Harlingen	Opsterland	Zandvoort
Heerenveen	Ridderkerk	Zutphen
Hellendoorn	Sliedrecht	Zwijndrecht.

**Lijst B, als bedoeld in artikel 2, lid 2, der Politiewet**

Aalsmeer	Groesbeek	Rucphen
Aalten	Haaksbergen	Rijssen
Achtkarspelen	Haskerland	Schaesberg
Alblasserdam	Heerde	Schijndel
Avereest	Heiloo	Slochteren
Beilen	Hillegom	Steenbergen en Kruisland
Bergh	Horst	Texel
Borger	Kollumerland en Nieuw-Kruisland	Tietjerksteradeel
Borne		Tubbergen
Brummen	Leidschendam	Uden
Castricum	Lichtenvoorde	Valkenburg-Houthem
Dantumadeel	Lisse	Veghel
Deurne	Loon op Zand	Veldhoven
Dongen	Losser	Venray
Driebergen-Rijsenburg	Menaldumadeel	Voorschoten
Echt	Noordoostpolder	Voorst
Edam	Nijkerk	Vriezenveen
Eibergen	Odoorn	Wierden
Elst	Oegstgeest	Wildervank
Enkhuizen	Oisterwijk	Wisch
Epe	Oldebroek	Wonseradeel
Etten en Leur	Ommen	Wijmbritseradeel
Gemert	Ooststellingwerf	Zundert
Gendringen	Putten	Zwollerkerspel.
Gilze en Rijen	Raalte	
Gorssel	Rhenen	